

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra 60 fillér.
3 óra . . . 1.80 fill.

Vidéken:

óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Deák Ferencz-u. 18. sz.,
hová minden levelezés
és egyéb küldemény
czimzendő.
Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Lapzárás: este 10 órakor.

Felelős szerkesztő: Schaberl József.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Betörés a Honvéd-utczában. Agyonvert vasuti munkás.

A kenyér.

Kolozsvár, aug. 7.

Zakatot a cséplőgép mindenfelé, ahol csak ékes kalászkok ékesítették az öreg földet. A keresztiek jól eresztenek, reményen felüli az eredmény. A szép, jól rakott, formás kazalok mellett ahogy sistereg a gép, úgy nyeli el a kévét is. Mintha valami adó-exekuczió lenne . . .

Az ország néhány helyének kivételével, ahol a Gondviselés keze nem nyult bele a ternészet fontos rendjébe, mindenütt vigad a magyar nép. Nem hivatalosan, nem a naptári vörös betűs ünnepeket üli meg, de vigassággal, az egyszerűség nagyszerű pompájával tartja meg az év legszebb, legnagyobb ünnepét, az aratást a cséplést. Mert első kötelességünk szeretni Istenünket, édes hazánkat, de ezen szeretetnek a partizédulája csak a munka lehet. A mindennapi kenyér megszerzés. E nélkül az élet egy kenetlen tengelyű szekér; csak arra jó, hogy legyen.

Mert mi is mozgatja a világot? Az éheség és szerelem. Az első fogalom felőlei az összes szociálisztikus hajlamokat a mellett, hogy a munkát istenessé emeli. Az élet csatájában naponként az éhség élethalál-harcot viv állandósított hadseregével: az emberiséggel. Ennek nem kell miliárdnyi költségvetés, csillogó rongyok, ékes fegyverek; ellátta azt már a szükségesekkel maga az ősi világrend.

Nevetséges gyermek-játékká sülyed, szinte semmivé törpül az élet csatája mellett az a háboru, mit uralkodók indítanak „a népek jóvoltából“ (?) egymás ellen. Itt ha ezren és ezren buknak is el sokszor

azért, hogy egyes uralkodói osztályok kicsinyes érdekei kielégítést leljenek; az élet csatáján naponként milliányi a veszettség, ember ellen küzd — a kenyér miatt. Csatázok magamért, magam miatt.

A másik mozgó erő a szerelem. A faj fentartó és szervező ereje azzal a nővel osztani meg az élet különféleségeit, kiben legbiztosabban véli az ember feltalálni nemes sajátságainak újjá nemzőjét. Viszont a nők is azt keresik. Megtalálják-e? Kérdések kérdése . . . Annyi bizonyos, hogy az éhség sokszor túlhaladja a határvonalat a szerelem kárára.

Ekkor lesznek az érdekházasságok, boldogság és szerelem nélkül. Pedig a boldogtalan, sovár, epedő lélek is csak akkor élvezheti az élet verőfényét, ha küzdésének korszaka vagy az igazi szeretet, vagy a vallás szent hitében fogamzik meg.

Eljön az idő, mikor a kenyér éppen olyan szent fogalom lesz, mint valami templomi szentség. Akkor majd ilyen időben, mikor az egész országban zakatot a cséplőgép, ontja bőven a kövér buzaszemeket, lesz egy ünnep, a világ egyik legszentebb napja: A kenyér ünnepe. Ez, egyedül csak ez fogja egyesíteni egy szent gondolattá a milliófelé szakadt világot.

Tisztogatás.*)

Valóban örömmel jelenthetjük a magyar olvasóközönségnek, hogy ez a megtérés csakugyan megtörtént. A nevezett iskola alapítója és vezére, a kipróbált embervadász ki akarja tisztogatni Augiász istállóját, amelyben eddigelé éppen ő okozott a legtöbb tisztogatni valót. Igaz,

*) Bartha Miklósnak közvetlen a „Szemét-irodalom“ czimű vezércikkje után a „Magyar Szó“ fővárosi napilap a fenti czim alatt egy közleményt hozott hasábjain, melyet terjedelmes volta miatt csak kivonatossan közölhetünk.

hogy „bemutatójában“, amelyben a sajtó mosogatásához készül, még van egy-két „pecsét“, de hát egyszeri pusztá szemhunyorításra elvégre sem lehet teljesen kivetkőzödni a régi borból. A csuf hernyó is lassu begubózás után változik csak át himes pillévé.

Hanem most, amikor, bár bizcogve, de mindamellett megtette az első lépést a javulás útján, engedje meg nekünk a kitünő kartárs, hogy még egyszer kifejtsük előtte, miért örülünk annyira az ő megtérésének? Azért örvendünk annyira, mert az ő megtérésevel egy olyan publicista megtérésén ujjonghatunk, a kitegy hosszú életem keresztül aligha tett egyebet eddig gyűlölködéssnél, marakodásnál, emberüldözéssnél és embertársainak szándékos félrevezetésénél. *Olvasóink találékonyágára bizzuk, hogy ki ő*, mert a jóvátétel küszöbén nem akarjuk multjával együtt a nevét is nyilvánosságra hozni.

De hogy a megtérésnek s a sajtó megtisztogatásának itt van a legnagyobb ideje, azt mi magunk is hajlandók vagyunk bizonyítani néhány, nem is oly rég történt publicisztikai „eset“tel. Oly esetekkel, amelyekből ő, a megtérő is bizonyára a legnagyobb megvetéssel fordul el s amelyek egytől-egyig mind az ő embervadászó iskolájának szörnyszülöttei.

Nevezetesen: 1899-ben a Bánfy-kormány ellen általános obstrukció volt a képviselőház ellenzéke részéről. Ha az obstrukció becsületes lett volna akkor 1899. január 1-én önként életbelépett volna az önálló magyar vámtérlet. És ekkor a többi között akadt egy függetlenségi pártelnök, aki „Közreműködöm! közreműködöm!“ csatkiáltással vezércikket irt a lapjába arról, hogy „közreműködik“ — talán az önálló vámtérletért? Nem: hanem hogy közreműködik Apponyiéknak a szabadelvűpártba való betolásában. Ami által azután Apponyiék csakugyan bejutottak a szabadelvűkörbe, az önálló vámtérlet azonban elveszett.

Egy hírlapíró megrágalmazta Magyarország egyik miniszterelnökét s ezért jogerősen egy évi fogházra ítéltetett el. A rágalomból nem von le semmit, hogy egy kikunyorált királyi kegyelem folytán kiszabadult a fogházból.

Akadt egy olyan ellenzéki képviselő, volt pártelnök, aki a Gotterhaltét, az udvar és a nagyközönség jelenlétében, áhi-

tatosan levett kalappal hallgatta végig. És ugyanez a képviselő, aki mellesleg hírlapíró is, egy nagyváradi lapszerkesztőt merő ellenségeskedésből szemét irodalombeli krajczáros legénynek nevezte, holott ez a nagyváradi szerkesztő tudvalevőleg tiszthelyettesi rangját vesztette el azért az önértetes föllépéséért, hogy a Gotterhaltet föltett kalappal hallgatta végig. Bagoly mondta a verébnek nagyfejű. Bár igaz, hogy a bagoly saját szavai szerint, a veréb őt már előzőleg kapezabetyárnak találta nevezni. Ez sem valami finom. De ennek is vannak előzményei.

Vagy mit szólnak ahhoz a hírlapíróhoz, aki egy szép napon azt az ajánlatot tette egy püspöknek, hogy biztosítsa az egyház értékeit annál a biztosító-társaságnál, melynek ő az ágense s akkor az ő ügyletért neki járó 60.000 forint provízió majd megosztozik vele (a püspökkel). A püspök erre kiutasította az illető ujságíró.

Az sem utolsó dolog, amit megint egy hírlapíró tett. Ez ellenzéki pártelnök és vezércikkíró volt s mint ilyen vezércikkírónak szerződött egy olyan reggeli ujsághoz, amelyet a kormány anyagilag támogatott. Az ellenzéki lapnál 300, a kormánylapnál pedig 600 forint havi fizetés tette lehetővé neki, hogy a két lap közt levő elviellentéteket a tollában — ez a valódi arany toll: — összeegyeztesse egymással. Olyképpen, hogy amíg a kormánylapnál is volt, addig az ellenzéki lapban sem irt az akkori miniszterelnök ellen, már tudniillik úgy, mint máskor szokott.

Viszont egy olyan publicistát is ösmerünk, akiről egy szociálista gyűlésen a szónokok azt állították, hogy egy miniszterelnök kifizette az adóságait. Ez a publicista meg azt állítja, hogy ezért a vádért indított pert és nem nyert elégtételt. Ez is tévedés, mert az illető a vádlók ellen semminemű pert nem indított.

Összegegt gyermek.

Kolozsvár, aug. 7.

A [szülei gondatlanságnak egyik szomorú áldozata a kis Fazakas Teréz is, kit édesanyja felügyelet nélkül hagyott tegnap gereblye-utczai lakásukon, sőt megbízást adott neki, hogy a mosáshoz szükségelt vizet fölforralja.

Fazakas Imréné magán-házhoz mosni jár. Ezzel keresi kenyerét a maga és gyermeke részére. Sok esetben otthon végzi a mosást, mint tegnap is, mikor 6 éves leánykája segít munkájában.

Az asszony délelőtt a piacra ment s míg visszatért, bezárta leányát a szobába.

A kis Teresi a forró vízzel telt fazekat odébb akarta tolni a tűzhelyen. A fazék azonban félreuszott s végig öntötte a víz a gyermek testét.

Eszméletlen állapotban talált rá anyja. A mentők segélynyújtása után a kórházba szállították a gyermeket.

Mikor a rendőrség czáfolgat.

Kolozsvár, aug. 7.

A rendőrségi inspeksiós könyv tegnapi kelettel ellátott lapján a következő czáfolat vezet be a napi események sorát:

„A helyi lapok egy részében, „Egy rendőr garázdálkodása” és „Egy rendőr bosszúja” című közleményekre a főkapitányi hivatal a tényállásnak megfelelően kijelenti, hogy Hang János rendőr a Pata-utczában engedély nélkül beléptidij mellett rendezett mulatságon felsőbb utasításra jelent meg. Eljárásáról, amely az eddigi adatok szerint teljesen kifogástalannak mutatkozik, jelentését szabályszerűen megtette és a további vizsgálat lesz hivatva kideríteni, hogy a rendőr ellen háruló vádaskodásnak van-e és mennyiben — alapja?”

Ugy Hang János, mint a hivatalos czáfolat fölött napirendre tértünk volna, ha „véletlenül” nem szerzünk újabb adatokat a rendőr basáskodására vonatkozólag.

A rendőrségi czáfolat mindenről értesíti a sajtóírodát, csak arról nem, amivel elsősorban kellene beszámoljon.

Tudniillik, hogy a följelentő nevét, aki panaszt emelt a beléptidijjal rendezett multság ellen, szintén belevonja a czáfolatba. És miért hallgatták ezt

el? Mert a följelentő — *ma-ga Hang János volt.*

És ez nagyon lényeges!

Miként azt már első cikünkben is említettük, Hang János nemtelen bosszu kielégítésére használta föl hivatalos hatalmát. Kapott az alkalman és betelefonozott a központra, hogy házigazdájának koresmájában beléptidij mellett táncmulatságot rendeznek. E följelentés azonban *ép oly hazug volt*, mint a „röndérnek” hivatalos jelentése, melyet a főkapitányi hivatalhoz nyújtott be és a mely — nagyon természetesen — nem is sorol elő olyan tényeket, hogy ezeknek alapján hivatalos eljárást indíthatnak volna a rendőr ellen.

Hang János rendőr, tehát nemcsak hazudott, nemcsak visszaélt hivatalos hatalmával, *de szolgálati ideje alatt koresmázott is, és saját felebbvalóit tévutra vezette hamis jelentésével.*

A tanuk serege bizonyítja, hogy Hang János, mikor a mulatok között megjelent, minden előzetes fölszólítás nélkül gorbombán kilökte az egybegyűlteket egyik-másikát a teremből.

Ugyancsak tanuk igazolják azt is, hogy Hang János minden indok, minden jogos alap nélkül reátámadt *Togyerás Györgyre*, összepfozta őt és kardjával is feléje sujtott.

Erről így számolnak be a rendőrség bünyügyi osztályánál fölvevett jegyzőkönyv sorai is, és a főkapitányi hivatal mégis intrikus szerepet játszik és menteni akarja a rendőrt, ahelyett, hogy megbüntetné.

Ez az eljárás sem loyális, sem igazságos. Fura színben tünik föl a polgárok előtt a főkapitány magatartása, midőn a helyett, hogy a polgári tekintélyen ejtett esorbát azonnal és igazságosan megtorolni kellene, a rendőr pártjára áll és hibáját enyhíteni igyekezik.

Szigoruan ragaszkodunk előbbi propositiónkhoz és követeljük annak a basáskodó rendőrnek a legszigorubb megbüntetését. Vagy ha a főkapitány úgy hiszi, hogy üres frázisokkal tévutra vezetheti figyelmünket ebben az ügyben, akkor erélyesebb hangon figyelmeztetjük őt arra, hogy a

kolozsvári rendőrség nem az a hely, ahol minden jött-ment parasztra egy-egy rendőri uniformis vár.

Titokzatos gyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, aug. 7.

Seprős község határában tegnapelőtt délután egy feloszlásnak indult férfihullát találtak. A holttest feje a törzstől el volt szakítva s néhány lépésnyire feküdt attól. Az esetről jelentést tettek a csendőrségnek.

Mikor annak emberei a helyszínen megjelentek, az a valószínűség merült fel, hogy a hullát vadállatok tépték szét, miután az oszlásnak indult holttest nyakán nem lehetett gyilkos szerszám működésének nyomát határozottan felismerni. Az elhunyt zsebeit kikutatták.

Egyik zsebében munkásigazolvány volt, a melyet Szaláczki Mihály névre a sátoralja-ujhelyi hatóság állított ki. A holttestet fejestül együtt még tegnap a halottasházba szállították, a hol a kis-jenői aljárásbíró jelenlétében felboncolták.

A boncolás megállapította, hogy az idegen munkás gyilkosságnak lett az áldozata. A boncolás eredménye alapján megindult a nyomozás a gyilkosok kiderítésére. Eddig kevés adat van a csendőrség kezében.

Betörés a Honvéd-utczában.

Kolozsvár, aug. 7.

Ha végiglapozzuk a főváros rendőrségének 1902 évi *kék könyvét*, népszerű és testületi nagysághoz mérten aránylag kevesebb bűncselekményre találunk az ilyek között, mint a mennyit nyilván tart Kolozsvár rendőrségi-inspeksiós könyve. De mennyi lehet még azon gaztettek száma, melyeket nem vezet be a sajtóíroda csupán azért, hogy a nagyközönség ne szerezhesen tudomást a rendőrség elpetyhezt szorgalmáról és eredménytelen nyomozásairól.

Pedig hogy milyen hiába való ez az indokolatlan titkolódzás, hogy hány, meg hány kétes

exisztenciát szalaszt el a rendőrség a nagy nyilvánosság segítése nélkül, erre szót pazarolni merőben fölösleges. Jövőre egyszerűen leközlőjük minden megjegyzés nélkül Kolozsvár bel- és külrészeinek krónikáját, daczára, hogy a sajtókönyv mélységesen hallgat minden gaztettéről. Hála a mindenható-nak, szimatunk kitünőbb, sem hogy a rendőrség gracziósus szívességére reagálnánk... Ime a Honvéd-utca legujabb krónikája.

Tegnap éjjel 1 és 2 óra között a 45 számú telken nagy zajra lettek figyelmesek a lakók. A telek tulajdonosa, ki az épület utca felőli részében lakik, pár nappal ezelőtt a külsőségeken levő nyaralójába költözött ki. Lakása üresen állott, csak a telek hátulso részében volt egy fiatal házaspár, amelyik gondot viselt a telekre.

Ezek voltak az elsők, kik a zajra fölébredtek és megközeleltve a tulajdonos lakását látták, hogy hat polgáriasan felöltözött egyén megrakodva ruhaneműekkel az utczára nyíló ablakokon keresztül elmene-kült.

Mikor a segítségért kiáltottak volna, a szomszédok is észrevették a betörést és üldözőbe fogták a tolvajokat, de sikertelen volt az üldözés. Időközben *Magyarossy Ferencz* szatócs rendőrök után telefonozott, meg is érkeztek a hatóság emberei, de nagyobb eredményt ezek sem mutathattak föl.

A Honvéd-utca közbiztonsági szempontból egyébként rettegelt helye a városnak.

Tegnapelőtt ismeretlen tettesek *Csizhegyi Sándor* fényképész telkére akartak betörni s csak a házörző eb csaholására hinsult meg a kíséret.

Ugyanitt történt ez év február havában, hogy esti tíz óraker két — megint csak: „ismeretlen tettes” utját állották *Diegenfeld Zsigmond* bogdásznak, hogy kifosszák pénzéből, melyet üzletéből vitt haza, lakására, A kereskedő csak nagy nehezen menekülhetett üldözői elől.

Ilyen tarka változatosságban követik egymást a gaztettek Kolozsvár külső-részeiben.

TÁRCZA.

Ha az anya szeret.

Irta: *Venczel Juliska.*

(A „Kolozsvári Ujság” eredeti tárczája.)

„Kétszer nyilik az akácza virága... És a szív is kétszer nyilna szerelemre? Hm, lehet! Erzi, hogy ugy van!

Odaül a sgorához s elülről kezdi:

„Kétszer nyilik...” oly szépen, érzésteljesen hangzik. S mégis, migujai oly gyors egymásutánban ide-oda szökelve a bilengyüket érintik, mintha gondolatai másfelé kalandoznának.

Hogyan, lehetséges volna? Kétszer nyilnék? Vagy pedig az még mindég az első bimbó mely most a nap heve alatt, csak igazán feslik ki? En istenem, ez is, az is lehet! Erzi hogy szive

valakiért hevesebben dobog, mint rendesen; érzi hogy ez érzelem napról-napra emelkedik; érzi hogy olyan leirhatatlan édes fájdalom fogja el. — Hogy miért e-fájdalom, maga sem tudja.

A kegyelet nincs megsértve, hisz a gyász éret, illetőleg két évet is már igaz visszavonultságban töltötte el. De hát elvégre sokkal fiatalabb ahoz, hogy ez, ha csak álozázva nem örökké tarthassan; azt is tudja, hogy szerelme viszonzásra talál, hisz nála a bizonyíték s mégis, ha arra gondol oly nyomasztó érzés fogja el.

Lemegy a kertbe. Hátha ott higgatabban foggondolkozhatni! A feje különben is oly kimodhatatlanul fáj.

Oda megy az ő kedvencz kis helyéhez, oda abba a kis lugasba s ismét a kertét körül nézve csak kezd amugy igazi-ban ábrándozni. Nem is válto-

zott azóta nagyon ez a kert. De mégis. Ott a kert közepén valami hiányzik, olyan üres hely van ott. Valami volt ott azelőtt! Igen az a terebélyes egerfa állott ott. Kár volt ki vágni legalább Mariska nagyon fájlalja. Szinte kedve volna azt megsíratni. — Jó Istenkém, milyen is ez az élet! Akkor még — oh nagyon tisztán emlékszik még azokra a „boldog időkre.”

— Sándorral együtt ott állottak a fa alatt és Sándor egy igazi regényhős hevével vallotta neki a szerelmet, ő meg olyan meghatottan halgatta azt majd a fa kérében Sándor egy nyílal átlótt szivet faragott, közepén Mariska nevének kezdő betűjét „M.” Nemsokára rá az egész három — négy év Mariska férje Pista karjára támaszkodva nézte. Jót nevettek a fiatal év bolondságain. Bizony akkor már elfelejtette Sándort. És most ha

rá gondol — Mégis — mégis ugy kell legyen: „Kétszer nyilik.”

A kerevetre végig nyujtoszkodik, megint előveszi azt a levelet, megint át olvassa, s megint nem tudja, hogy mit tegyen; nem tudja hogy mit válaszoljon rá. — Egyszerű, keresetlen, komoly férfihez illő szavak. Érzelmli leírásában nem viszi túlzásig szinte erőltetve kerülgeti a frázisokat és talán épp azért volt oly hatással rá. És mégis valami ugy visszatartja az igenlő válaszlástól.

Most felelj, ugye szereted Sándort? Ni nézze meg az ember, úgy lesüti a szemét akár egy tizenhatsz éves kis tacska. De hát a halgatás is és különösen az ilyen hallgatás elég válasz.

(Vége következik.)

Hogy hová fog vezetni ez az állapot, arra igazán kíváncsiak vagyunk . . .

Mindenütt, hol megfordulunk, kérjük követeljük a „Kolozsvári Ujság”-ot, a polgárság érdekeinek bátor, szókimondó, harczosát.

HIREK.

Kolozsvár, aug. 7.

Gyűlés az ipartestületen.

Városszerte vizshangra talált az a békétlenség, melyet az ipartestület új előjáróságának a hűtelen hivatalnokokkal szemben tanúsított erélytelen magatartása szült. A kisiparos osztálynak elégtételt szerzendő, a választásokra megválasztott 50-es bizottság ma délután 1/24 órkor gyűlést tart az ipartestület emeleti nagy termében, melyre ezúton is meghívja az iparosokat. A mai gyűlésre azon előjárósági tagok magaviselete adott okot, kik gyáván megalakultak a klikk embereivel s akik megakarják akadályozni, hogy az ipartestületen rejtegetett titkokat nyilvánosságra hozzák. Ugylátszik, hogy a megválasztott tagok nagyobb része befolyásolható, mert a választók előtt tett ígérek bevéltását most alattomosan kiakarják jászani. Mi figyelemmel fogjuk ezután is kísérni az új előjárósági tagok ténykedéseit és igyekezni fogunk, hogy a bűnök eltussolásában résztvevő egyének neveit az iparosság jövőbeni mihez tartása végett a nyilvánosságra hozzuk.

A városi hivataloszolgák panasza. Panaszt vettünk a városi hivataloszolgáktól, hogy a múlt év december havi közgyűlésén megszavazott fizetési póltévkat csak négyen kapták kézhez, a többiekről megfejtkeztek a hivatalos intézők. Fölhívjuk az illetékesek figyelmét e körülményre, mely érthetetlen volta miatt város alantós alkalmazottjainak körében méltán ad okot a zugolódásra.

Kerékpárosok kirándulása. Több kolozsvári kerékpáros érdekes kirándulásra készül a közel vidékre. Az uti-tervet a következőképpen állapították meg: Kolozsvárról aug. 11-én reggel 4 órkor lesz az indulás. Érintve Szász-Fenes, Szász-Lóna, Magyar-Fenes, T.-Szt.-László, Magyar-Léta községeket, Alsó-Járásban megregeliznek. Pihenés után az Aranyos völgyén Boróvra, onnan Várfalvára men-

nek, az itt levő gyár megtekintése után Boróven keresztül Torozkóra érkeznek, hol megebédelnek. Innen a Székely-kő megtekintése után Nagy-Enyedre indul a társaság, ahol meghálnak s 12-én, kedden reggel Nagy-Enyedről, Maros-Csekét, M.-Ujvárt, Tordát érintve s az említett helyek nevezetességeit megismerelve, estére visszaérkeznek Kolozevára. Kik az érdekes kirándulásban részt akarnak venni, azok Spacsek János fodrásztermében jelentkezzenek e hó 10-ig (Deák Ferencz-u. 4. sz.), hol a kirándulást illetőleg felvilágosítással is szolgálnak.

Szabászáti tanfolyam. Czipész munkások szaktanfolyama tegnap ért véget sikerteljes záró vizsga kíséretében a szakegylet helyiségében. Szép haladásról tettek tanúságot és kiváló munkák képességet mutattak fel a résztvevők. Az oktatásért járó fáradságot nem kimélő és szakértői szeretet igazi meggyőződésképpen adta tanujelét Radák Mátyás Matutsek cipész-üzlet szabásza, ki a hosszú és fáradságos tanítást végezte. Övé a fölmutatott munka érdeme, mit a tanítványok azzal hálalták meg, hogy tanítójuknak képét megfestették és meleg köszönet kíséretében adták át.

Nagy tüzvész. Székelykeve környékén a földeken óriási tüzvész pusztított. Hetven asztag buza és egy cséplőgép lett a tűz martalékjává. A kár meghaladja a 30.000 koronát. A buza az odavaló gazdáké és nem volt biztosítva, a tűz okát még nem sikerült kideríteni.

Agyonvert vasúti munkás. Köpe Samu 42 éves vasúti munkás és Gödri Péter István 28 éves bácsfalusi legény tegnapelőtt délután Tömösről Brassó felé mentek. Utközben összeszólkoztak, mire Gödri Péter István egy kővel úgy ütötte fejbe Köpe Samut, hogy rögtön összeesett. Ezt látva Gödri fával és kővel addig ütötte, a mig az ott halva maradt. Ekkor megfogta a gyilkos legény Köpét s mintegy 20 méterre kihuzta az erdőbe és ottan falevéllal betakarta. A hullát az erdőbe menő emberek találták meg. A gyilkosnak nyoma veszett.

Színház és Művészet.

Nebántsvirág. Tulesigázott, hatalmas dologra sovárgó nézők tolongtak tegnap a parteren, mikor a zenekar a nyitány előadásába belekezdett. Azt, a benyomást tette ez a kép, hogy a közönség ma este csak Haller Irmát akarja látni, egyéb semmivel sem törődik. Hervé zseniállítása ma semmivé törpül, mert nem az író nebántsvirág-

ját várják az emberek, hanem azt a Denisét, akit Pálmay után kevés színésznőnk alakít úgy, a maga lelkéből, mint Haller Irma. Fényes sikere volt tegnap Haller Irmának, a vendégszereplő színésznőnek. Hallerben azon szubrett egyéniségek egyikét látjuk, akikben hatalmas véna van, de ennek a vénának áttörő patakocskái nem a sima lapályon nőttek nagy folyóvá, hanem a hegyek között vájtak mély, de kegyes medret maguknak. Tehetsége némely nüauszban annyira kidomborul, hogy szinte ártalmára szolgál többi jelenésénél, ahol legjobb akarata mellett sem lépheti át a közepes határt. Am lássák benne sokan e helyütt egy művésznő nagy stílus tévedéseit, mi tudunk abban is gyönyörködni és hogy velünk érzett a közönség nagy része is, arról a fel-felzugó tapsvihar tanuskodott.

Szilágyi Dezső a másik vendég. Sokkal hidegebben fogadta közönségünk, mint társnőjét. Celestin szerepét töltötte be, helyenként sikerülten, de általános hatást csak arczjátékával tudott elérni. Kiemeljük azonban az első felvonásban első jelenetét, melyet oly művészi precizitással játszott meg, hogy ilyent látni alkalmunk ritkán van.

A többi szereplők is vállvetve buzgólkodtak a sikerért, mely nem is maradt el a kitünő est keretéből.

Színházi műsor:

Péntek: Az erdő szépe.
Szombat: Suhancz. (Haller I. és Szilágyi D. m. v.)

Közönség köre.*)

Tek. Szerkesztő ur!

Sziveskedjék az alábbi közleménynek b. lapjában tért engedni.

Alig pár hete annak, hogy mozgalmunk lezajlott és ime ma már rosszabb viszonyok uralkodnak a kőműves munkások között, mint a mozgalom előtt.

Kivánságait, mit az egész város méltányosnak tartott, a mesterek annak idején — félve a sztrájkától — teljesítették. Megadták tehát azért, hogy legyen mit később visszavonni.

Jól lehet az akkori mozgalmunk vezetőinek egyike-másika nem úgy fogta föl kötelességét, mint ezéül nekik kitűzve lett; t. i. egy mindnyájunkért, mindnyájunk egyért. Sőt közülök vannak egyesek, kik fogadalmukat megszegették.

Azonban az építő-mesterek az ipartestület békéltető ülésén

*) E rovat alatt közöltékért a felelősség a beküldőt illeti.

elfogadták volt kérésünket, melylyel mi némileg a mai rossz viszonyok közepette, — segítve éreztük magunkat. Az akkord munkát eltörölték és ez az egyike, mely megmenti a munkást a szervezetet élő tulhosszu munkaidőtől és tuleröltetett munkától.

Ez volt az mit első helyen követeltünk volt, és a mit a mesterek nagyképűsködve meg is adtak. Ezzel elértük volna azt, hogy annyi családos ember nem lett volna és nem volna munka nélkül. De nem azért ígérték meg a mesterek kérésünk teljesítését, hogy be is tartásák. Megszegették volt ezt már az első mozgalmunk utáni első hónapban és egy újabb kenyértörésre kényszerítettek bennünket.

Mi nem késtünk ezzel sem és ekkor a főkapitány közbejöttével és a mesterek angedékenységeinek következtében újolag elsimult.

Czélunkat tehát elértnek láttuk, s különösen az által, hogy a főkapitány ur súlyos büntetés kimérését ígerte annak, a ki akkordba dolgozik, avagy dolgoztat. Ez biztosította volna a munkát mindnyájunknak, ez mentette föl a szegény kőműves munkást attól a gondtól, hogy vajjon miből fogja magát és családját föntartani,

Mi történt? A mesterek megszegették először adott szavukat és nem azért adták meg másodsor sem, hogy azt betarsák. A főkapitány meg nem azért ígerte meg a büntetés eszközését és végrehajtását, hogy azt megfelelőleg alkalmazza is.

(Folytatjuk.)

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, csütörtök aug. 7-én

Haller Irma vendégföllépése.

LILI.

Énekes színmű 3 felvonásban.
Írták: Hennequin és Millaud
Ford: Evva L. és Fáy J. Béla.
Zenéjét szerzette: Hervé.

SZEMÉLYEK:

Antonin, tüzér — — Kassai.
De la Grange — — Szakács.
Saint-Hipóthese — — Dezséri.
Bouzincourt — — Szentgyörgyi.
Amelie) — — Haller I.
Antonie) — —
Madama Gransec — — Hegedüs.
Viktörine — — — Miklósi.

Kezdeté este 1/2 8 órakor.

Kiadó-füladonos:

SCHABERL JÓZSEF.

Hatóságilag engedélyezett nagy
!! VÉGELADÁS !!

Réti Sándor-féle

Deák Ferencz-utca 4. szám alatti

férfi-ruha és posztó-üzlet

● teljesen feloszlik. ●

30, 40, 50%-al leltári áron alól

==== eladatnak: ====

Férfi öltönyök — — 4 frttól kezdve
Fü öltönyök — — 2 frttól kezdve

Gyermek öltönyök — — 70 krtól kezdve
Férfi nadrág — — 80 krtól kezdve
Szövetek — — 65 krtól kezdve
Honi és külföldi gyapju szövetek 1.50 krtól
Posztó kalapok — — 50 krtól.

A teljes üzleti berendezés eladó.

Üzlethelyiség kiadó.

166

